

POLITECHNIKA ŁÓDZKA
Katedra Automatyki i Biomechaniki

ROZPRAWA DOKTORSKA

Metody analityczne przewidywania
i analizy ruchów chaotycznych w układach
mechanicznych o skończonej
liczbie stopni swobody

mgr Dariusz Sendkowski

Promotor

Prof. dr hab. inż. Jan Awrejcewicz

ŁÓDŹ 2007

Spis treści

1 Wstęp	6
1.1 Cel i zakres pracy	10
2 Wprowadzenie	13
2.1 Metryka Jacobiego na \mathcal{Q}	20
2.2 Metryka Eisenharta na $\mathcal{Q} \times \mathbb{R}$	23
2.3 Metryka Eisenharta na $\mathcal{Q} \times \mathbb{R}^2$	28
3 Równanie Jacobiego-Levi-Civita (JLC)	32
3.1 Równanie JLC we współrzędnych geodezyjnych	37
3.2 Równanie JLC dla metryki Jacobiego	39
3.3 Równanie JLC dla metryki Eisenharta na $\mathcal{Q} \times \mathbb{R}$	42
3.4 Równanie JLC dla metryki Eisenharta na $\mathcal{Q} \times \mathbb{R}^2$	45
3.5 Równanie JLC w przestrzeni izotropowej	50
4 Równanie JLC a wykładniki Lapunowa	53
4.1 Średnie przestrzenne/fazowe	60
4.2 Geometryczne wykładniki λ_G	63
5 Geometryzacja układów nieautonomicznych	70
5.1 Metryka Eisenharta na $\mathcal{Q} \times \mathbb{R}^2$	71
5.2 Równanie JLC	73
6 Podwójne wahadło fizyczne	76
6.1 Metryka Jacobiego na \mathcal{Q}	77
6.1.1 Symulacje numeryczne	81

6.2	Metryka Eisenharta na $\mathcal{Q} \times \mathbb{R}^2$	85
7	Układ nieliniowo sprzężonych oscylatorów z wahadłem	95
7.1	Geometryzacja	96
7.2	Symulacje numeryczne	109
8	Podsumowanie i wnioski	112
	Suplement	116
A	Geometria przestrzeni Riemanna	117
A.1	Rozmaitości różniczkowalne	117
A.2	Wektor styczny i przestrzeń styczna do rozmaitości	119
A.3	Wektor kostyczny i przestrzeń kostyczna do rozmaitości	121
A.4	Tensorzy i pola tensorowe	122
A.5	Tensor metryczny i przestrzeń Riemanna	124
A.6	Koneksja afiniczna	125
A.7	Geodezyjne	127
A.8	Tensor Riemanna, Ricciego i skalar krzywizny	129
A.9	Krzywizna przekrojowa, krzywizna Ricciego	133
B	Numeryczne oszacowanie średnich w rozkładzie mikrokanonicznym	136
C	Równanie oscylatora stochastycznego	139
D	Funkcje specjalne	143
D.1	Paraboliczne funkcje cylindryczne a funkcje Bessela	145
	Bibliografia	146